

Participum pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	je potřebný, žádaný (viz ale níže, kde jsou uvedeny další možné významy)	אָרֵךְ נִצְרָךְ מַתְבֶּשׁ	מִבְשֵׁי מִבְשֵׁי (Bech. 9b aj.) מַתְבֶּשֶׁי מַתְבֶּשֶׁ (Suka 53a, Mo'ed kat. 28a, Ned. 50b)
sg. f.	atd.	צָרִיכָה נִצְרָכָה מַתְבֶּקֶשָׁת	מִבְשֵׁא מִבְשֵׁא (Ber. 25b aj.)
pl. m.		צָרִיכִים נִצְרָכִים מַתְבֶּקֶשִׁים	מַתְבֶּעַנִין מַתְבֶּעַנִין (BB 58b) מַתְבֶּעַי (BB 58b) מַתְבֶּעַ (BB 58b)

Podle Franka, Gramatika, je tvar participia sg. m. běžně vyslovován **ס** kamacem pod bet. Také tvary participia pasivního se často vyskytují ve spojení s předložkou **ל**, např.: **לִי מִבְשֵׁשָׁה לִי = אַנְי שָׁאַל** (Ber. 25b aj.), hebr. **מִבְשֵׁשָׁה לִי הִיא לְוֹמֵר** (Ber. 29a) hebr. tzn. *měl by říci*, nebo **לְךָ מִבְשֵׁשָׁה** (Bech. 9b), hebr. **אַתָּה צָרִיךְ צָרִיךְ מִבְשֵׁשָׁה**, hebr. **צָרִיךְ לְךָ**, **וְהוּא נִצְרָךְ מִבְשֵׁשָׁה**. Samotné pak znamená často *je otázkou, je problematické* (viz např. BK 3b). Marcus uvádí i tvar pl. f. **מַתְבֶּקֶשִׁן** BB 58a. Na citovaném místě je to však varianta pro tvar pl. m. **מַתְבֶּעַ**.

Participium pasivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	jsem žádán	אַנְי מַתְבֶּקֶשָׁ אַנְי נְדַרֵשׁ	מַתְבֶּעַנִין מַתְבֶּעַנִין (Sanh. 98a) מַבְעַנִין (Chag. 4b)

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
absolutní		נִשְׁאָל	אִבְעָוִי אִבְעָוִי (BK 43b, BM 54b, Arach. 5a)

Slovesa s identickým druhým a třetím konsonantem (mediae geminatae)

U sloves této skupiny mizí ve flexi jeden ze dvou identických konsonantů kořene, stejně jako u kořenů této skupiny v hebrejštině (např. סָבָב nebo סָבָבָב).

Ve většině tvarů je chybějící konsonant nahrazen konsonantem **-ג-**, případně **-ג-**. Pouze u některých tvarů k takové nahradě nedochází. Tato nahrazena způsobuje, že mnohé z tvarů sloves této skupiny se podobají (jsou homonyma nebo homografy) tvarům sloves patřících ke skupině střední **ל'** (viz paradigmata str. 198–209).

Vzorem této skupiny je sloveso **עַלְלָל/עַלְלָל**.

SLOVESO: **עַלְלָל/עַלְלָל**

V základní konjugaci pe'al (kal) má význam hebrejského slovesa **vstoupil**, v odvozených konjugacích pa'el a af'el má význam kausativní **přinést, přivést, podobně** jako hebrejské **דָבַנִיס**.

Některé tvary pe'alu jsou homografy tvarů af'elu (viz příslušná paradigmata).

Aramejské sloveso **עַלְלָל/עַלְלָל** nesmíme spojovat s hebrejským kořenem **עַלְל-** s významem **vstoupil**. Tento význam má aramejské sloveso **סָלָק** (viz paradigmata str. 172nn).

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	vstoupil jsem	כָּנְסָתִי	עַלְלָת עַלְלָת (Šab. 101a) (Ta'a. 25a, Kid. 44a) עַיְלִית (Ber. 57a)
2. os. spol.	atd.	כָּנְסָתֶךָ	עַיְלָךְ (Ber. 62b)
3. os. m.		כָּנְסָ	עַיְלָ עַל עַל (BB 41b aj.)
3. os. f.		כָּנְסָה	עַלְתָּה/עַלְתָּה (עַלְתָּה) (Ta'a. 23b, BK 83a, Bech. 27a) עַיְלָה (Ta'a. 23b, 25a) עַלְאָ שָׁאל (עַלְאָ שָׁאל)

Tvar 3. os. f. sg. **עַלְתָּה** se vyskytuje pouze v tištěných verzích, naproti tomu tvary **עַלְלָל** jsou doloženy pouze v rukopisech.

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. m.	vstoupili jste	נכָנסְתֶם	עִירֵיתֶנוּ (Ketub. 112a)
3. os. m.	vstoupili	נכָנסוּ	עַלְעַלׁ עֹלְעַלׁ עִירְעַלׁ (BB 121b)

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	vstoupím	אָכַנֵּס	אִיעָלְאִיעָלְ (Ber. 62b aj.)
3. os. m.	atd.	בָּנֵס	לִיעָלְלִיעָלְ נִיעָלְ (Ned. 39b)
3. os. f.		חֲבָנֵס	תִּיעָלְתִּיעָלְ (Sanh. 91b)
plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	vstoupí	בָּנָסוּ	לִיעָלָוְלִיעָלָוְ (Erub. 54b, Git. 56a)

Tvar 3. os. m. pl. נִיעָלְ se vyskyuje pouze v rukopisech, ne v běžných tištěných edicích.

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	vstupující	בָּנֵס	עִילָּל
sg. f.	atd.	נִכְנָסָת	עִירְאָה
pl. m.		нִכְנָסִים	עִירְיָן עִירְיָן עִירְיָן
pl. f.		нִכְנָסּוֹת	עִירְיָן

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já vstupuji	אָנִי נִכְנֵס	עִירְלָנָא (Meg. 16a aj.)
2. os. sg.	atd.	אַתָּה נִכְנֵס	עִירְלָתָה
1. os. pl.		אָנָחָנוּ נִכְנָסִים	עִירְלָנִין
2. os. pl.		אַתָּם נִכְנָסִים	עִירְלָהָתָם (Ber. 62b, Zeb. 114a, 117b)

Tvar 2. os. pl. f. je doložen na uvedených místech ve spojení **בְּשַׂתְכָנֵסְתָה**, hebrejsky **בְּעִירְלָהָתָם**.

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	vstup!	הַכְּנֵס!	עַלְעַלְ!
pl. m.	vstupte!	הַכְּנָסָו!	עוֹלָו!

Tvar imperativu sg. m. עַלְלָה je identický s imperativem sloves střední *jad/vav*, viz paradigmata, str. 201–202.

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstrukční	vstoupit	לְהַכְּנֵס	(לְ)מִיעָלְ/מִיעָלְ

Konjugace pa'el

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	přivedl/a jsem	הַכְּנָסָתִי	עִירְלִיתִיתִי (Ketub. 61a)
2. os. spol.	atd.	הַכְּנָסָתְךָ	עִירְלִיתְךָ (Pes. 68a)
3. os. m.		הַכְּנָסָתָה	עִירְלִיתָה (Git. 113b)
3. os. f.		הַכְּנָסָתָה	עִירְלִיתָה (Chul. 50b)

Tvar 3. os. sg. f. עִירְלִיתָה se vyskytuje pouze v rukopisech, ne v běžných tištěných edicích.

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	přivedli	הַכְנִיסוּ	עִזֵּילוּ

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	přivedu ho	אֲכַנֵּסָנוּ אֶת־אֹתוֹ (Bech. 8b)	אַעֲזִילְהָ
2. os. spol.	přivedeš	הַכְנִיס	תַּעֲזִילָה
3. os. m.	přivede	יַבְנִיס	(Joma 47a) (Zeb. 33a) (Šab. 74a) לְעִזֵּילָה לְעִזֵּילָה לְעִזֵּילָה

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. spol.	přivedou ho, přivedou	יַבְנִיסוּ הַכְנִיסוּ	(Men. 29b) (גְּעִזֵּילָה) (לְעִזֵּילָה) (Tam. 26b)

Tvar 3. os. pl. עִזֵּילוּ se vyskytuje pouze v rukopisech, zatímco tvar עִזֵּיל pouze v tištěných verzích.

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	přivádějící	מַכְנִיס	עִזֵּיל
sg. f.	atd.	מַכְנִישה	מַעֲזִילָה אֶת־מַעֲזִילָה (Ketub. 57b aj.)
pl. m.		מַכְנִיסִים	מַעֲזִילִין (Sota 7b, BM 38b) מַעֲזִילִי

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já přivádím	אָנָּי מַכְנִיס	(Pes. 30b, Mo'ed kat. 28a)
2. os. sg.	atd.	אַתָּה מַכְנִיס	(Chul. 79a)
1. os. pl.		אָنָּחָנוּ מַכְנִיסִים	(Ber. 18b, Zeb. 55a)

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	přived!'	הַכְנִיס!	עִזֵּיל!

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	přivést	לְהַכְנִיס	(ל)עִזֵּיל,

Konjugace *a'fel*

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	přivedl	הַכְנִיס	(Naz. 43a)
3. os. f.	přivedla	הַכְנִישָׁה	(Šab. 116b)

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	přivedli	הַכְנִיסוּ	(Eruv. 44b)

Imperfektum

	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. spol.	přivedeš	הַכְנִיס	(Sanh. 100b)

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	přivést	לְהַבִּין (לְהַעֲלִי)	(Ned. 56b, Sanh. 20b)

Slovesa dvojnásobně slabá

Do této skupiny patří slovesa, která mají dva ze tří konsonantů kořene slabé. Zpravidla se jedná o kořeny se slabými konsonanty na 1. a 3. místě nebo na 2. a 3. místě. Flexe těchto sloves je podobně jako v hebrejštině kombinací nepravidelností obou skupin, k nimž příslušné sloveso svým charakterem patří.

Jako vzor první varianty uvádíme sloveso **אֶתְחָנָה**, které představuje kombinaci skupiny slabých sloves *primae alef a tertiae infirme*.

Jako vzor druhé varianty uvádíme sloveso **בָּחוֹה**, které je kombinací skupiny slabých sloves *mediae jod/vav a tertiae infirme*.

SLOVESO אֶתְחָנָה

Tento aramejský kořen má stejný význam jako hebrejské sloveso **בָּחוֹה/בָּחוֹת**, přicházet.

Patří ke slovesům první (primae) alef a současně i ke slovesům třetí jod/vav (tertiae infirme), které v aramejštině b.T. vytvářejí formy zakončené na ' — nebo na נ — (viz paradigmata str. 210nn).

Sloveso **אֶתְחָנָה** přebírá proto nepravidelnosti obou těchto typů sloves (primae alef a tertiae infirme). Znamená to, že ve flexi v některých tvarech mizí první, v jiných třetí konsonant kořene a v některých tvarech dokonce oba konsonanty současně a udrží se pouze prostřední konsonant kořene.

Toto sloveso se vyskytuje pouze v základní konjugaci pe'ál (kal) a v rozšířené konjugaci af'él, v níž má význam kauzativní. (M. Jastrow uvádí ve svém slovníku ještě konjugaci itaf'ál pro aramejštinu targumů.)

Konjugace pe'ál

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	přišel/a/ jsem	בָּאתִי	אָתָּה אָתָּה
2. os. spol.	atd.	בָּאתְּךָ	אָתָּתָּךְ
3. os. m.		בָּא	אָתָּה
3. os. f.		בָּאתָּה	אָתָּה אָתָּתָּה/אָתָּתָּתָּה

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	přišli/y/ jsme	בָּאוּ	אָתָּהן (אָתָּהן) אָתָּהן
2. os. spol.	atd.	בָּאתְּמָתָּךְ	אָתָּתָּהוּ
3. os. m.		בָּאוּ	אָתָּהוּ
3. os. f.		בָּאוּתָּה	אָתָּהן (אָתָּהן) (אָתָּהן)

Tvar 1. os. spol. pl. **אָתָּהן** se vyskytuje pouze v rukopisech, stejně tak jako tvar 3. os. pl. f. **אָתָּהן**. Naproti tomu tvar 3. os. pl. f. **אָתָּהן** je doložen pouze v tištěných verzích.

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	přijdu	אָבֹא	(Šab. 41a aj.) אָתָּי
2. os. spol.	atd.	תָּבוֹא/תָּבוֹא'	תִּתְּהִי
3. os. m.		יָבוֹא	(Ber. 28b) נִתְּהִי יִתְּהִי לִיהִי
3. os. f.		תָּבוֹא	תִּתְּהִי

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	přijdeme	גָּבוֹא	(Kid. 25a) גִּתְּהִי
2. os. spol.	atd.	תָּבוֹא	תִּתְּהִי
3. os. m.		יָבוֹא	לִיהִי גִּתְּהִי יִתְּהִי

Tvar 2. os. pl. spol. **תִּתְּהִי** se vyskytuje pouze v běžných tištěných edicích, chybí v důležitých rukopisech Talmudu. Tato gramatická forma neodpovídá běžným vzorům a je obtížně vysvětlitelná.